

Františkovo slovo

č.206

Svatý otec: V Kristově kříži nacházíme sílu nést si vzájemně svá břemena

Pravým životním stylem křesťana jsou blahoslavenství

Když dominikán káže v mešitě

K sebeurčení není zapotřebí protivníka, píše papež ke Dni sdělovacích prostředků

Papež na Světovém setkání mládeže v Panamě – 1. den

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Svatý otec: V Kristově kříži nacházíme sílu nést si vzájemně svá břemena

Vatikán. „Tradice není něčím, co si přivlastňujeme, abychom se odlišili, nýbrž odkaz, který nám byl svěřen, abychom se vzájemně obohacovali,“ řekl papež František dnes dopoledne na setkání s ekumenickou delegací finské luteránské církve, navštěvující každoročně římského biskupa u příležitosti svátku sv. Jindřicha Uppsalského, mučedníka z 12. století a společného patrona tamějších křesťanů. Ve Finsku, které má 5 a půl milionu obyvatel, žijících na území pět krát větším než Česká republika, se většina z nich – asi 72% - hlásí k evangelicko-luteránské církvi, jejíž představitelé také tvořili většinu ze čtrnáctičlenné delegace. Přítomen byl rovněž biskup finské pravoslavné církve, která – ačkoli je podstatně méně početná (1,6%) – požívá státních privilegií stejně jako luteránská, ale bohužel ze zdravotních důvodů chyběl mons. Teemu Sipponen, tamější a jediný biskup katolické církve, k níž v celém Finsku patří asi dvanáct tisíc věřících. Katolická církev byla zastoupena sestrami brigitkami.

Svatý otec ve svojí promluvě podtrhl, že ekumenismus je „podstatný požadavek víry, kterou vyznáváme“, jakož i „náležitost plynoucí ze samotné identity Ježíšových učedníků“.

„Jako učedníci následující téhož Pána stále více chápeme, že ekumenismus je cesta, a tato cesta – jak papežové po Druhém vatikánském koncilu neustále zdůrazňují – je nezvratná. Není volitelná. Touto cestou roste jednota mezi námi a vaše každoroční pouť do Říma je toho obzvláště výmluvným znamením, za které jsem vám vděčný.“

Římský biskup poukázal dále na to, že „různá sociologická třídění, která jsou často na křesťany povrchně aplikována, jsou aspektem druhotným nebo zbytečným“; „naši křesťanskou existenci zakládá křest.“ „Pokud se společně modlíme, společně hlásáme evangelium a společně sloužíme chudým a potřebným, jsme se na cestě, vedoucí k cíli, jímž je viditelná jednota.“

„Také teologické a eklesiologické otázky, která nás dosud dělí, je možné vyřešit jedině na společné cestě, a nevyřeší se, zůstaneme-li nehybně stát, a to aniž bychom si prosazovali svou a aniž bychom předesílali, kdy a jak se to nastane. Můžeme si však být jisti, že budeme-li poddajní, Duch svatý nás povede takovými způsoby, které si dnes nedovedeme ani představit. Mezitím jsme povoláni konat vše, co můžeme, abychom usnadnili setkávání a prokazováním lásky odstraňovali nevoli, nevraživost a předsudky, jež po staletí kazily naše vztahy.“

Na této cestě nejsme sami, pokračoval papež. Jsou zde společní svědkové - jako svatý Jindřich - kteří jdou před námi. Proto je pravda, jak připomněl v úvodním proslavu luteránský biskup města Kuopio, Jari Jolkkonen, že tradice není dilema, nýbrž dar.

„Tradice odkazuje k latinskému slovu tradere, jež znamená předávat. Tradice není něčím, co si přivlastňujeme, abychom se odlišili, nýbrž odkaz, který nám byl svěřen, abychom se vzájemně obohacovali. Neustále jsme povoláni se vracet k původnímu odkazu, z něhož proudí tradice a jímž je otevřený bok Krista na kříži. Tam nám daroval sebe celého a odevzdal i svého Ducha (srov. Jan 19,30.34). Odtud vyvěrá život nás věřících, tam je naše trvalé obrození. Tam nacházíme sílu nést si vzájemně břemena a kříže. Před námi jsou ti, kdo dali svůj život z lásky k Pánu a k bratřím, a my jsme povoláni nikdy neustat v cestě.“

Řekl mimo jiné papež František na sobotním dopoledním setkání s ekumenickou delegací finské luteránské církve.

Kázání z Domu sv. Marty

21.1.2019

Pravým životním stylem křesťana jsou blahoslavenství

Vatikán. „Pánovo slovo je nové víno, a k tomu, abychom byli křesťany, je zapotřebí nový životní styl,“ kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Podnětem mu bylo dnešní evangelium (Mk 2,18-22), kde Ježíš vysvětluje novost, kterou do světa vnáší: »Nikdo nenalévá mladé víno do starých měchů, jinak víno měchy roztrhne a přijde nazmar víno i měchy. Mladé víno do nových měchů« (v.22).

„Je zapotřebí nové jednání, nový styl – vysvětloval Petrův nástupce – a tento nový styl dovedou ukázat jedině blahoslavenství. Abychom pochopili, jaký styl je křesťanský, možná nám prospěje, pochopíme-li nejprve, co je to nekřesťanský styl, který je vlastní nám. Podívejme se na tři typy takového nekřesťanského stylu, totiž žalobnický, zesvětštělý a sobecký.“

„*Žalobnický styl je stylem takových věřících, kteří neustále obviňují druhé. Žijí z obviňování. Říkají: »Takto ne, to není správné. Ten to nedělá správně.« Neustále druhé diskvalifikují. Řekl bych, že je to styl pomýlených stoupců spravedlnosti, neustále hledajících, jak druhé obžalovat. Nevidí však, že je to ďábelský styl. V Bibli je ďábel nazýván »velký žalobník«, který bez ustání obžalovává druhé.»*

„To je móda dnes – pokračoval papež – i v Ježíšově době. Žít obviňováním druhých a hledáním jejich defektů není křesťanský styl. A podobně to platí o zesvětštělém, monděním stylu, který umožňuje i katolíkům odříkat Krédo, ale žít marnivě, domýšlivě, Inout k penězům a považovat se za soběstačné.“

„*Pán ti nabídnul nové víno, tys nevyměnil měchy. Zesvětštění působí zkázu velmi mnoha lidem! Dobrým lidem, kteří však přijímají ducha marnivosti, domýšlivosti a okázalosti. Nedostává se jim pokory, a pokora je součástí křesťanského stylu. Musíme se jí učit od Ježíše, od Madony, od svatého Josefa, kteří byli pokorní.»*

Dalším nekřesťanským stylem, který se vyskytuje i v našich společnostech, je sobectví – řekl dále František. Je to duch sobectví, duch lhostejnosti toho, kdo se považuje za dobrého katolíka, dělá si svoje a nestará o problémy, nemoci a bolesti druhých. To je pokrytectví, které vytýkal Ježíš učitelům Zákona.

„*Křesťanským stylem jsou blahoslavenství: tichost, pokora, trpělivost, láska ke spravedlnosti, schopnost snést pronásledování, nesoudit druhé... To je křesťanský duch, křesťanský styl. Chceš-li znát, jaký je, abys neupadl do žalobnického, sobeckého a zesvětštělého stylu, čti blahoslavenství. To je náš styl. Blahoslavenství jsou nové měchy, jsou cestou, vedoucí k cíli. Být dobrým křesťanem, k tomu je zapotřebí umět recitovat Krédo srdcem a také Otčenáš recitovat srdcem.»*

22.1.2019

Když dominikán káže v mešitě

Pákistán. Bádišáhova mešita v Láhauru, hlavním městě pákistánského státu Paňdžáb, je po generace vzorem mezináboženské harmonie, píše deník Svatého stolce, *L'Osservatore Romano*, (21.-22.1.2019). Potvrdila to také událost posledních dní, když byl dominikán o. James Chanan, ředitel místního střediska *Peace center*, pozván, aby vystoupil v této důležité sakrální muslimské stavbě, která v době svého vzniku, zhruba před třemi sty padesáti lety (1673), byla největší na světě a je spolu s indickým mauzoleem Tádž Mahal druhou nejvýznamnější památkou tzv. mughalské architektury. Příležitostí byla připomínka Muhammada Abdula Qadira Azada, který zemřel před šestnácti lety (v lednu 2003), poté, co tři desetiletí sloužil jako imám věřícím ve zmíněné císařské Bádišáhově mešitě. Tento úřad dnes zastává jeho syn, Abdul Chabir Azad, který dominikánského kazatele pozval 18. ledna před obvyklou páteční modlitbou na mezináboženskou konferenci, zorganizovanou k otcově poctě. Otec Chanan se tak mohl z kazatelny v mešitě obrátit k přítomným muslimským věřícím a připomenout zesnulého imáma, který se vždy zastával křesťanů a požadoval spravedlnost při útocích teroristů či extrémistů v Pákistánu. „Byl vzorem mezináboženského dialogu“, zdůraznil dominikánský kněz, který již léta spolupracuje se současným imámem Bádišáhovy mešity v úsilí o klidné soužití mezi různými náboženstvími, jež se mimo jiné projevilo zpřístupněním této sakrální stavby křesťanům i příslušníkům jiných vyznání.

24.1.2019

K sebeurčení není zapotřebí protivníka, píše papež ke Dni sdělovacích prostředků

Vatikán. »Patříme k sobě všichni jako údy« (*Ef 4,25*), od *social network community* k lidskému společenství – tak zní téma dnes zveřejněného papežského poselství k letošnímu - již 53. ročníku - Světového dne sdělovacích prostředků, který připadne na 2. června 2019. Papež František svojí reflexí

o internetových sociálních sítích poukazuje na „důležitost vztahové existence“ člověka a vybízí k „opětovnému objevení touhy člověka nezůstat o samotě“. Dvou a půl stránkové poselství je rozdělené do tří částí.

V první z nich, nazvané »*Metafory „sítě“ a „společenství“*«, se pojednává o internetu jako „donedávna nepředstavitelném zdroji poznatků a vztahů“. „Mnozí odborníci však [...] poukazují na rizika ohrožující hledání a sdílení autentické informace v globálním měřítku. Internet představuje mimořádnou možnost přístupu k vědě, ale je také místem, které je nejvíce vystaveno úmyslné a cílené dezinformaci a deformaci faktů i meziosobních vztahů, což má nezřídka formu očerňování. Je třeba uznat, že sociální sítě na jedné straně umožňují více se kontaktovat, nechat se nalézt a vzájemně si pomáhat; na druhé straně umožňují také manipulativní užívání osobních údajů za účelem dosáhnout výhod na politickém a ekonomickém poli bez náležité úcty k člověku a jeho právům. Statistiky ukazují, že jedno ze čtyř dětí bývá postiženo *kyberšikanou*,“ a proto – jak oznamuje papežské poselství – bude vytvořeno *Mezinárodní observatorium boje proti kyberšikaně* se sídlem ve Vatikánu.

„Všem je zjevné – čteme o kousek níže – že v nynější situaci není *social network community* automaticky synonymem komunity (společenství). V lepším případě dokáží tyto *sítě* podat nějaký důkaz soudržnosti či solidarity, ale často zůstávají jen uskupením jedinců, kteří se znají s ohledem na zájmy či argumenty charakterizované chatrnými vazbami. Kromě toho se identita na *sociálním webu* příliš často zakládá na odporu vůči někomu, kdo je dané skupině cizí, a definuje se na základě toho, co rozděluje, než toho, co sjednocuje, což dává prostor podezřívání i průchod jakémukoli předsudku (etnickému, sexuálnímu, náboženskému a pod.) Tato tendence utváří skupiny, které vylučují různorodost a v digitálním prostoru podněcují bezuzdný individualismus, což někdy vede k roztáčení spirál nenávisli. A tak se to, co by mělo být oknem do světa, stává výlohou, která vystavuje vlastní narcismus.“ Papežské poselství se snaží hledat odpověď na tuto situaci, v níž „množství digitálních kontaktů nestačí k růstu vzájemného porozumění“ a táže se, „jak najít pravou komunitní identitu v uvědomělé odpovědnosti, kterou máme jedni vůči druhým také *online*?“

Odpověď se nachází v druhé části, nazvané »*Patříme k sobě jako údy*«, a začíná plnou citací verše z listu Efesanům, odkud je vzato téma letošního poselství: »Proto nechte lhaní a každý mluvte se svým bližním pravdu. Patříme přece k sobě všichni jako údy« (Ef 4,25). „Patřit k sobě jako údy, jak tvrdí Apoštol, je hluboká motivace k odstranění lži a říkání pravdy: povinnost opatrovat pravdu se rodí z požadavku nepopřít vztahy, jež nás vzájemně pojí. Pravda se totiž zjevuje ve společenství. Lež je však sobeckým odmítnutím uznat svoji příslušnost k tělu; je to odmítnutí darovat se druhým a ztratit tak jedinou cestu, jak najít sebe sama. Metafora těla a údů nás vede k zamyšlení nad naší identitou, založenou na sdílení i různosti. Jako křesťané se všichni považujeme za údy jediného těla, jehož hlavou je Kristus. To nám pomáhá nevidět v lidech potenciální konkurenty a považovat i nepřátele za lidi. K sebeurčení není zapotřebí protivníka, protože inkluzivní pohled, kterému se učíme od Krista, nám umožňuje nově objevit různost jakožto integrující součást a podmínku vztahu a blízkosti.“

Tato schopnost porozumění a komunikace mezi lidmi – pokračuje papežské poselství – má svůj základ ve společenství lásky mezi božskými Osobami. Bůh není Samota, nýbrž Společenství; je Lásky a proto i komunikace, neboť láska komunikuje, ba sdílí sebe samu, aby se setkala s druhým. Bůh se přizpůsobuje našemu jazyku, aby s námi komunikoval a sdělil se nám, čímž vytvořil dějiny opravdového a vlastního dialogu s lidstvem (srov. *Dei Verbum*, 2).

Ve svém bytí stvořeném k obrazu a podobě Boha, který je společenstvím a sebekomunikací, neustále nosíme v srdci stesk po životě ve společenství a přináležitosti ke společenství. »Vždyt nic není v naší přirozenosti tak specifické – tvrdí svatý Bazil – jako navazovat vzájemné vztahy a potřebovat se navzájem« (*Regulae fusius tractatae*, III, 1).“

Závěrečná, třetí část papežského poselství, nazvaná »*Od „like“ směrem k „amen“*«, uvádí, že „obraz těla a údů poukazuje na komplementaritu *sociální sítě* vzhledem k setkání, které se uskutečňuje v masu a kostech skrze tělo, srdce, oči, pohled a dech druhého. Pokud se síť používá jako prodloužení či očekávání takového setkání, pak se sobě nezpronevňuje a zůstává zdrojem společenství,“ konstatuje papež František.

„Můžeme tedy přejít od diagnózy k terapii a otevřít cestu dialogu, setkání, úsměvu a pohlazení... Toto je síť, kterou chceme. Síť, která není vytvořena proto, aby chytala do pastí, nýbrž osvobozovala a opatrovala společenství svobodných lidí. Církev sama je sítí tkanou eucharistickým společenstvím, kde se jednota nezakládá na „*like*“, nýbrž na pravdě, na „*amen*“, kterým se každý přimyká ke Kristovu Tělu

přijímáním druhých," končí letošní papežské poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků, zveřejňované každoročně v den liturgické památky sv. Františka Sáleského (24.1.)

Papež na Světovém setkání mládeže v Panamě – 1. den

1. „Právo na budoucnost je také lidským právem,“ řekl papež František v promluvě k představitelům politického života Panamy. 2. *O smýšlení a cítění s lidem Božím a sebezřeknutí církve*, podle svatého mučedníka Oskara Romera, mluvil Petrův nástupce na setkání s biskupy Střední Ameriky. 3. „*Nepřišli jsme vytvářet zábavnější církev, ale otevřít se novým Letnicím*,“ řekl papež František na zahajovací ceremonii 34. Světových dnů mládeže.

Letadlo italské společnosti Alitalia s papežem Františkem na palubě přistálo ve 22.16 středoevropského času na letišti Tocumen v Panamě. Po téměř třinácti hodinovém letu vstoupil Svatý otec opět na svůj rodný kontinent, tentokrát u příležitosti 34. Světového dne mládeže.

V panamském pozdním odpoledni přivítal Petrova nástupce pestrobarevný dvoutisícový zástup mladých, jejichž zpěvy a tance od prvních chvil naplnily atmosféru laškovnými rytmy a jižním temperamentem. I velký transparent hlásá, že Panama přijímá Františka s veselím. Papeže přišel přivítat osobně panamský prezident Juan Carlos Varela s manželkou, který už ohlásil, že bude Františka osobně doprovázet po celou dobu jeho pobytu. Přestože přivítání probíhalo podle protokolu, dýchalo spíše rodinnou než oficiální atmosférou. Papež František opětoval pozdravy a prezident osobně mu podával děti k objetí a požehnání.

Skupiny mladých lidí lemovaly také 28 km dlouhou cestu dělíci letiště od apoštolské nunciatury, kam se papež František odebral k odpočinku. Mezi více než 100 tisícem registrovaných účastníků tvoří největší skupinu Poláci. Přijelo jich do Panamy 3,5 tisíce (mezi nimi také posádka trojstěžníku „Dar mládeže“, který zvolil Panamské setkání za jednu ze svých zastávek na cestě kolem světa).

Přesto ale na ulicích převládají místní – podotýká náš korespondent o. **Marek Racziewicz**. „Na ulicích je víc Panamanů než cizinců,“ s radostí konstatuje taxikář Juan. „Jsem šťastný, že mohu poznat současného papeže, zatím jsem žádného neviděl. Jsem hrdný na to, že papež je v mé zemi.“ dodává.

Ad 1. Zahajovací ceremonie papežské návštěvy v Panamě proběhla až dnes dopoledne v prezidentském známém jako „*Las Garzas*“, tedy doslova „*Volavky*“, podle vodních ptáků, které jsou v této oblasti běžně k vidění. Budova pocházející původně z druhé poloviny 17. století se stala v roce 1875 sídlem guvernátorů a posléze prezidentů. Mezi rarity paláce v typicky koloniálním stylu patří balkón obrácený do panamského zálivu a salón projektovaný po vzoru granadské Alhambry.

Panamský prezident Juan Carlos Varela s manželkou, novinářkou Lorenou Castillou, přivítal Svatého otce u hlavního vstupu do paláce. Po společné fotografii prezident doprovodil papeže Františka do reprezentačních místností. Svatý otec krátce vyhlédl z vyhlášeného balkónu, a pak se odebral k soukromému rozhovoru do prezidentské pracovny. Poté proběhla protokolární výměna darů a prezidentský pár představil papeži své tři syny, Gian Carla, Adriána a Stefana.

Z prezidentského paláce zamířil papež do přilehlého Bolívarova paláce. Tento původně františkánský konvent postavený v roce 1673 je od roku 2003 sídlem Ministerstva zahraničních věcí. Jeho jméno se odvozuje od významné historické události, Panamského kongresu v roce 1826, který svolal „*Osvoboditel*“ Simón Bolívar v rámci svého projektu integrace latinskoamerických národů. A připomíná také vypracování první ústavy Panamské republiky v roce 1904. Kromě toho je dnes zapsán na seznamu Světového dědictví UNESCO jako jedinečná památka koloniální architektury.

Za přítomnosti prezidentského páru a asi sedmi sest představitelů politického a kulturního života papež František předesl svoji první oficiální promluvu na panamské půdě. Svatý otec se inspiroval geografickou polohou země a její historicky danou multikulturalností.

„Vaše země je díky své privilegované pozici strategickým místem nejen pro tento region, ale pro celý svět. Most mezi oceány a místo pro setkání – Panama – je nejužší zemí celého amerického kontinentu, symbolem udržitelnosti, jež povstává ze schopnosti vytvářet svazky a spojenectví. Tato schopnost tkví v srdci panamského lidu.“

Země svolávající a snící – tyto dvě dimenze duše panamského lidu vyzdvihl papež ve své promluvě. Historický sněm latinskoamerických národů jej inspiroval k připomínce respektu k jedinečnosti jednotlivých národů, včetně domorodých, ale také k zahlédnutí ideálů, které jsou oprávněně vlastní především mladé generaci.

„Nové generace svou radostí a svým nadšením, svou svobodou, vnímavostí a kritickým myšlením vyžadují od dospělých, ale zvláště od všech těch, kteří mají ve veřejném životě vedoucí roli, aby jejich jednání odpovídalo důstojnosti a pravomoci, která jim byla svěřena. Je to pozvání žít střídme a transparentně, v konkrétní odpovědnosti za druhé a za svět, aby svým jednáním dokazovali, že veřejná služba je synonymem cti a spravedlnosti, opakem jakékoli formy korupce.“

Panama v těchto dnech není pouze středem a strategickým dopravním uzlem, ale stává se místem setkání mladých lidí všech kontinentů, kteří se chtějí spolu vidět, modlit a utvrzovat v odhodlání vytvářet lidštější svět, dodal papež František. Naznačil také, že tento svět by měl odolávat krátkozrakým vizím „uvězněným v technokratickém paradigmatu“ a řídicích se zákonem silnějšího.

„Jiný svět je možný, víme to, a mladí nás vybízejí, abychom se zapojili do jeho budování a jejich sny se tak nestaly pomíjivými či cizorodými, nýbrž daly podnět k sociální úmluvě, ve které všichni budou moci mít příležitost snít o zítřku, neboť také právo na budoucnost je lidským právem.“

Ad 2. Po rozloučení s palácem Simona Bolívara se papež František vydal do přilehlého kostela sv. Františka z Assisi, kde jej očekávali středoameričtí biskupové. Pastýři tohoto regionu byli prvními, kdo v Americe vytvořili společný organismus, sdružující biskupské konference z Panamy, Salvadoru, Kostariky, Guatemaly, Hondurasu a Nikaraguy. Tento Sekretariát episkopátů Střední Ameriky (SEDAC) sídlí v kostarickém San José a jeho nynějším předsedou je panamský arcibiskup José Domingo Ulloa Mendieta.

Papežovu obsáhlou promluvu ke středoamerickým biskupům protkávaly citace z homilií salvadorského mučedníka sv. Oskara Romera, jehož papež označil za „prorocký plod církve ve střední Americe“. Na základě Romerova života a biskupského hesla – „smýšlet s církví“ – papež František v obsáhlé promluvě načrtl portrét pastýře a poskytl interpretační klíč k současné církevní situaci. Mimo jiné řekl:

„Když svatý Ignác podává pravidla o smýšlení s církví, snaží se pomoci exercitantovi překonat jakýkoli typ falešných dichotomií či antagonismů, jež mohou redukovat duchovní život na obvyklé pokušení přizpůsobovat Boží Slovo vlastním zájmům. Umožňuje tak exercitantovi zakusit milost pocítit a vědět, že je součástí apoštolského těla většího než on, a zároveň si uvědomit reálnost svých sil a svých možností bez ochabování, ale také bez selekce či obav. Cítit se součástí celku, který bude vždycky víc než součtem částí (srov. Evangelii gaudium, 235) a bude doprovázen Přítomností, která jej neustále přesahuje (srov. Gaudete et exultate, 8).(...) Romero se mohl s životem církve sladit a osvojit si jej, protože niterně miloval ty, kteří jej zrodili ve víře. Bez této niterné lásky bude velmi obtížné porozumět jeho příběhu a jeho konverzi, poněvadž tato láska jej přivedla k sebedarování v mučednictví. Tato láska se rodí z přijetí zcela nezištného daru, který nám nepatří a osvobozuje nás od každého nároku a pokušení myslet si, že jsme jeho vlastníky či jedinými interprety. Nevynalezli jsme církev, nezrodila se s námi a bude pokračovat bez nás. Tento postoj, který je dalek upadnutí do apatie, vzbuzuje bezednou a nepředstavitelnou vděčnost, která všemu dává pokrm. Mučednictví není synonymem ustrašenosti či postoje někoho, kdo nemiluje život a nedovede uznat jeho hodnotu. Naopak, mučedník je ten, který umí toto díkůvzdání ztělesnit a tlumočit životem“.

Romerovo „smýšlení s církví“ spočívá ve zpřítomnění Kristovy kenoze ve vlastním nitru, pokračoval papež František. Totéž sebezřeknutí (kenoze), jež vede k pokoře a chudobě (protože arogantní, domýšlivá a soběstačná církev není podle Romerových slov církví kenoze), Petřův nástupce požadoval také od dnešních pastýřů:

„Je důležité, bratři, abychom neměli strach přistoupit a dotknout se ran našeho lidu, které jsou také našimi ranami, a činit tak v Pánově stylu. Pastýř nemůže být vzdálen od utrpení svého lidu; ba dokonce bychom mohli říci, že srdce pastýře se měří podle schopnosti dojmout se tvář v tvář raněným

a ohroženým životům. Činit tak v Pánově stylu znamená dovolit, aby toto utrpení zasáhlo a poznamenalo naše priority a naše gusta, využití času a peněz a také způsob modlitby, abychom mohli všechno a všechny pomazávat útechou Ježíšova přátelství ve společenství víry, která obsahuje a otevírá stále nový horizont, dávající životu smysl a naději (srov. Evangelii gaudium, 49). Kristova kenóze vyžaduje rozchod s virtuálností života i proslovů, abychom naslouchali ustavičnému lomozu a volání reálných lidí, kteří vybízejí k navazování vztahů. A dovolte mi říci, že sítě slouží k vytváření kontaktů, ale nikoli kořenů; nejsou s to nám dát přináležitost a umožnit nám cítit, že jsme součástí téhož lidu. Bez tohoto cítění bude veškeré naše mluvení, shromažďování, setkávání a psaní znamením víry, která nedovedla provázet Pánovu kenózi, polovičaté víry".

Další části rozsáhlé promluvy věnoval papež František různým charakteristikám Kristovy kenóze – její mladosti, chudobě a kněžství – což mu umožnilo rozvinout pastorační indikace zaměřené na tyto kategorie věřících. Kristova kenóze je však také zároveň výrazem maximálního soucitu Otce, podotkl, a proto výsledky pastorační práce, evangelizace v církvi a její misijní poslání nestojí na bohatství prostředků a materiálních zdrojů nebo na kvantitě událostí a aktivit, které realizujeme, nýbrž na ústředním postavení soucitu: jedné z velkých charakteristik, kterou můžeme jako církev nabízet svým bratřím, připomenul Petrův nástupce mimo jiné středoamerickým biskupům.

Ad 3. Vyvrcholením prvního dne apoštolské cesty do Panamy byla uvítací ceremonie připravená účastníky 34. Světových dní mládeže. Akce probíhala v půlnočních hodinách středoevropského času.

Ceremonie se odehrála na bulváru *Cinta Costera* spojujícím staré město *Casco Viejo* s moderní částí metropole, jejíž siluety připomenou Dubaj nebo Manhattan. Podél bulváru je mnoho parků, hřišť a vyhlídek, odkud můžete pozorovat lodě vplouvající do Panamského průplavu. Mladí lidé se už od poledních hodin začali shromažďovat na prostranství Panny Marie La Antigua, tedy doslova starobylé, jak je titulována patronka Panamy podle sošky přivezené v roce 1510 ze Sevilly španělskými dobyvateli. Během více než tříhodinového koncertu se na scéně vystřídaly skupiny z mnoha zemí, mimo jiné „*La voz del desierto*“ ze Španělska nebo řeholní sestry známé jako „rockerky z Ekvádoru“. Mladí lidé se dělili o svědectví své víry.

Kolem 17 hodiny místního času přijel na prostranství papež František. Za všeobecných projevů nadšení projel beze spěchu všemi sektory, roztroušenými poněkud nepřehledně mezi parčíky bulváru. Uprostřed žertů a pozdravů pobaveně přijímal spontánní dárky.

Slavnostní přivítání zahájila hymna panamských Světových dní mládeže. Na scénu doprovodili papeže mladí představitelé pěti kontinentů, kteří jej převedli přes symbolický Panamský průplav. Jménem hostičího města pak pozdravil Svatého otce místní **arcibiskup José Domingo Ulloa**:

„Milovaný papeži Františku, mnoho jsme se modlili za tuto historickou chvíli. „Petr“ je přítomen na této malé středoamerické šíji, aby obnovil a utvrdil naši víru v Ježíše Krista, který je Cesta, Pravda a Život. (...) Touto volbou jsi dal příležitost mnoha mladým ze Střední Ameriky, zejména těm, kdo byli poznamenáni vyloučením a bídou, aby mohli prožít nezapomenutelné setkání s jinými mladými z celého světa, podělit se o své touhy, plány a výzvy, které jim dovolí objevit, že jsou skutečnými protagonisty v obnově církve a společnosti.“

Na pódium byly přineseny symboly mládežnických setkání, tedy kříž a ikona Panny Marie. Pak nadešla chvíle představení mladých z pěti kontinentů, v nichž se dostaly ke slovu bolesti i naděje různých regionů dnešního světa. Za potlesků a skandování vešel na pódium barevný průvod s vlajkami 156 států, které jsou zastoupeny. Nakonec na scénu vstoupili místní sportovci s velkou panamskou vlajkou, fotbalista Felipe Baloy a paraolympijský plavec Cesar Barria, a mladý pár v místním kroji předal papežovi dárek od mladých: bílou štolu s výšivkou stylizovaného kříže a ryby, kterou věnovali indiáni z kmene Gunas.

Mladí ze Salvadoru, Peru, Haiti a Mexika pak v působivých zkratkách představili osm patronů Světových dní mládeže. V případě sv. Jana Pavla II. a sv. Oskara Romera nechali dokonce zaznít hlas těchto světců naší doby.

Po přečtení evangelijní perikopy o svatbě v Káni promluvil k mladým papež František: Nejsme tady proto, abychom vytvořili nějakou paralelní církev, která je zábavnější nebo „cool“. Naopak, chceme si uvědomit trvalou novost a mladost církve a otevřít se novým Letnicím, kázal **Svatý otec**. Připomněl také úsilí a odříkání mnoha mladých, kteří si museli na dalekou cestu vydělat:

„Mnoho dnů práce, setkávání, reflexí a modlitby působí, že sama pouť je z větší části odměnou. Učedník není pouze ten, kdo na místo dorazí, nýbrž ten, kdo rázně vykročí, nemá strach riskovat a vydat se na cestu. Být na cestě je ta největší radost! Nebáli jste se riskovat a jít. Dnes můžeme slavit, protože tento svátek začal již mnohem dříve ve vašich společenstvích.“

František vysvětloval mladým význam „kultury setkávání“. Ten se naplňuje ve vstřícných gestech a postojích, které mají mladí příležitost zakusit i předávat a které vyvracejí slova těch, kdo chtějí vyvolat roztržky a „vyhošťují“ ty, „kdo nejsou jako my“.

„A to proto, že cítíte a umíte vytušit, že „pravá láska neanuluje legitimní rozdíly, nýbrž je harmonizuje ve vyšší jednotě“ (Benedikt XVI., Homilie, 25. ledna 2006)

– papež František dvakrát zopakoval tuto větu a dodal, že jejím autorem je papež Benedikt XVI. Vyzval proto mladé lidi, aby mu svým potleskem vyjádřili sympatie a pozdravili ho. „Pozdrav od celé Panamy papeži Benediktovi!

Papež připomněl, že oproti tomu ďábel, otec lži, má zájem na rozhádanosti mezi lidmi a bojí se těch, kdo dokáží pracovat společně. Vybídl proto mladé, aby byli staviteli mostů a nikoli zdí. Setkávání neznamená splynutí s davem ani nespočívá v tom, že všichni myslí a žijí stejně. Kultura setkávání má obsah a tím obsahem je Ježíš, který vydal život na kříži a který vybízel, abychom se milovali navzájem tak jako on miluje nás, pokračoval František a připojil citaci z homilie sv. Oskara Romera:

„Jeden světec z těchto krajů rád říkával: „Křesťanství není celek pravd, v které se má věřit, zákonů, které je třeba dodržovat, nebo zákazů. Z tohoto pohledu vůbec nepřitahuje. Křesťanství je Někdo, kdo mne má tolik rád, že si přeje a žádá moji lásku. Křesťanství je Kristus“ (Sv. Oskar Romero, Homilie, 6. listopadu 1977); a znamená nést dále sen, pro který dal život: mít rád toutéž láskou, jakou On má rád nás.“

K setkání nás tedy podněcuje vědomí, že jsme milováni láskou tak hlubokou, že nemůžeme mlčet, láskou Kristovou, která nás nutí k opětování:

„Láska, která se nevnucuje a nedeptá, láska, která neodsouvá stranou a neumlčuje, láska, která neponižuje a nepodmaňuje. Je to Pánova láska, každodenní, diskrétní a ohleduplná láska, svobodná a osvobozující láska, jež uzdravuje a pozvedá. Je to Pánova láska, která zná spíše výstupy než pády, smíření než zákazy, nové příležitosti než odsouzení, budoucnost než minulost. Je to láska ruky podané ve službě a sebedarování bez holedbání.“

Maria zaslechla Boží povolání a uměla přisvědčit, řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova“, citoval František motto Setkání mládeže a tázal se mladých: Chceš, aby ti Otcova láska otevřela nové horizonty a vedla nevídanými a netušenými, nepředstavitelnými a nečekanými stezkami, které rozradostňují srdce, takže zpívá a tančí?

„Drazí mladí, z tohoto Dne nebude čerpat naději nějaký závěrečný dokument, dohodnuté poselství či akční program. Toto setkání předává naději díky vašim tvářím a modlitbám. Každý se vrátí domů s novou silou, která se rodí vždycky, když se setkáme s druhými a s Pánem, abychom naplnění Duchem svatým připomínali a uchovali při životě onen sen, který z nás činí bratry a který se skrze naše povolání nesmí v srdci tohoto světa zastavit. Ať jsme kdekoli a děláme cokoli, můžeme vždycky pohlédnout vzhůru a říci: „Pane, nauč mne milovat tak, jako jsi nás miloval ty.“

Povzbuzoval papež František zástupy shromážděné na *Cinta Costera*. Po jeho promluvě se mladí modlili na úmysl církve a světa v různých jazycích, vedle hlavních světových také arabsky a korejsky.

Po uvítací ceremonii se papež vrátil na nunciaturu. Podle odhadů se setkání účastnilo asi 250 tisíc mladých a desetitisíce dalších obyvatel panamského hlavního města přišly pozdravit papeže na trasu jeho cesty.